

Ringhalsveteraner på bussresa till Ungern (Totalt ca 320 mil)

Sammanfattning

Ringhalsveteranernas årliga långresa med buss gick i år till Ungern. Det var också andra gången för en resa med Rolfs Flyg och Buss. Den bekväma "Setra bussen" är inhyrd från Sparlunds Buss och Taxi i Grästorp. Under resan gäller "Säkerhetsbälte fastspänt"!

Resan startade fredag 12 april klockan 07,30 från Göteborg och avslutades vid återkomsten till Göteborg fredagen den 19 april klockan 22,00.

Bussresan gick via Helsingör, Gedser och färja till Rostock, vidare till Potsdam för övernattnig. Sedan vidare till Slovakiens huvudstad Bratislava, via Tjeckien och Prag för en övernattnig innan ankomst till målet med resan, Ungern och Budapest.

I Budapest blev det tre övernattnigen. Utflykt till Pustan, en "ranch med hästar och cowboys". Sedan rundturer till alla fantastiska byggnader, minnesmonument och vackra vyer över Budapest, båt kryssning på Donau och Budapest "by night".

Återresan gick via Tjeckiens andra största stad, Brno, för en första övernattnig. Sedan vidare till Prag och Dresden upp till Blankenfelde-Mahlow, några mil söder om Berlin för den sista övernattnigen.

Sedan vidare till Rostock och "Taxfree butiken". Färja till Gedser och vidare till Helsingör och färjan till Helsingborg. Och så vidare till Varberg, Ringhals och Mölndal, Göteborg. Bussresans totala längd blev ca 320 mil.

Generellt är samtliga Ringhalsveteraner väldigt nöjda med hela resan. Den av Rolfs Flyg och Buss valda resrutten, val av hotell och hela besöksplaneringen, med lokala och duktiga svensktalande guider, som var av hög klass. Den informative "polske/slovakiska/ungerska/svenske" Guiden Jan, och den duktige 42 årige kvinnlige busschauffören, "Tina" från Lidköping, visade sig vara ett synnerligen väl sammansvetsat team och gav oss alla mängder med information under hela resan.

Lars Gomersson f.d. sekreterare i Ringhalsveteranerna.

Dag1, fredag 12 april till Potsdam (Dagens etapp är ca 70 mil)

Enligt budskapet från Rolfs resor så ska vi i Varberg bli upphämtade ute vid Mac Donalds, Varberg norr, klockan 08,30.

Men när klockan blivit 08,30 och minst 8 stycken av Rolfs resors bussar hade kommit och gått, står fortfarande 24 resenärer och fryser i en hård iskall vind. Vädret är halvmulet och temperaturen ligger på plus 2 grader. Efter ca 20 minuter nås vi av ett nytt budskap från resande som står och fryser på Ringhals att bussen är minst en halv timme sen.

Anledningen verkade vara trafiksituationen i Göteborg där ett antal resenärer både från Ringhals veteraner och där andra "katalogresenärer" hämtades.

Men klockan 09.10 var bussen på plats och samtliga 41 Veteraner varav medföljande 14, samt 9 för oss okända "katalogresenärer". Samtliga hade då tagit plats på de med namn utmärkta sittplatserna. Nu kunde vi alla påbörja resan mot Budapest.

Någon noterade att det var en kvinnlig förare och lät då förstå att bussen var lite försenad. Men 42-åringen "Tina" från Lidköping visade sig under resan, vara en mycket skicklig bussförare och framförde bussen med glans!

Kvar är att i Helsingborg hämta upp vår eminente guide "Jan", som vi känner väl sedan förra årets Polen resa.

Dagens mål är ett hotell i Potsdam där vi också övernattade under resan till Polen.

Första stoppet blir redan på Hallandsåsen då föraren ska lite rast och vi får möjlighet till en första eller andra frukost.

Sedan blir det sträckkörning till Väla i Helsingborg där Jan kommer ombord.

Färjan "Hamlet" över till Helsingör och sedan ned till Gedser och färjan till Rostock.

På färjan från Gedser till Rostock (2 timmar) kunde lunchen intas med "All Inklusive" till reducerat pris. Rolfs resor har rabattkuponger för utdelning till sina bussresenärer. Några av resenärerna passar också på att inspektera utbudet i färjans "Tax fria avdelning". Detta för att säkerställa/ vidmakthålla kroppens vätskebalans och välbefinnande under hela resan.

Vid ankomsten till hamnen i Rostock klockan 17,00 är det riktig vinter med snöfall, kallt och hård vind.

Efter den goda buffén är alla glada att få krypa in i den sköna bussen igen. Nu fortsätter resan mot Berlin och Potsdam och det är ca 2,5 tim. till hotellet i Potsdam.

Vår interne "reseledare" Ulf N berättade utförligt om vad som förväntas av oss alla under resan. Med tanke på det "kaos" som uppstod under Polenresan när frågan om platsbyten skulle, eller inte skulle göras, så ville Ulf lyfta frågan redan så här tidigt på vår resa. Är det någon som ville byta plats eller partner i bussen? Men ingen erbjöd sig att varken byta plats eller partner.

Storsint som Ulf är så erbjöd han sin och hustruns plats på första klass delen långt fram i bussen. Ingen av veteranerna som åkte i tredje klass lång bak i bussen vågade anta det generösa erbjudandet. Men plötsligt sträcker en "katalogresenär" i tredje klass upp armen erbjuder sig att byta plats med Ulf. Ulf blir lite bestört, för det var ju inte så det var tänkt att "katalogresenärer", skulle dra fördel av hans erbjudande. Lite skakad går Ulf fram till hustrun och meddelar att tyvärr, vi får gå ned till tredje klass och sitta där resten av resan.

Nu blir Ulf lite lågmäld men erbjuder sig nu att genomföra "påtvingade" platsbyten mot en liten ersättning på 20 euro eller var det kronor tro?

I tredje klass påbörjas nu ett lågmälat mumlande om behovet av ett klarställande regelverket för hur framtida resor och platsbyten ska tydliggöras och organiseras.

Frågeställning ska tas upp på vårt höstmöte.

Under omröstningen säger alla "JA" som inte räcker upp en arm och de som räcker upp en arm vill ha omflyttningar under framtida bussresor.

En motion skrivs som tydliggör hur instruktionen för omflyttningar ska gå till under framtida resor med buss.

Även Jan berättar löpande om allt som vi passerar. Han börjar också berätta om att det är ok att dricka kranvatten i Tjeckien och Slovakien enligt myndigheterna i respektive land. Men Jans rekommendation är att vi inte ska dricka kranvatten där! I Ungern säger Jan att det är helt ok att dricka vatten där. Att borsta tänderna i kranvatten är ok i alla länder säger han!

Med jämna mellanrum måste vår chaufför stanna och vila. Vilket är jättebra för vi vill också ut och sträcka på benen, samt ibland också gå och urinera. Vid nästan samtliga stopp öppnade Tina och Jan en speciell lucka på bussens utsida och för en ringa slant erbjöds kaffe och kaka. De som ville, kunde få kaffet utspätt med whiskey och en skvätt med skummande grädde ovanpå. Resultatet blev en så kallad "Irish coffee".

På motorvägen mot Berlin pågår fortfarande, precis som förra året, underhåll som förorsakar långa köer, huvudsakligen lastbilar.

Ungefär klockan 20,00 anländer en uttröttad skara resenärer NH-hotellet i Potsdam.

Jan administrerade utdelning av "rumsnycklar" och instruktioner om tider för middag och morgondagens frukost och tider för avfärd mot Tjeckien och Bratislava.

Middagen i form av en omfattande buffé var redan framdukad så det var bara att börja äta.

Resan från Varberg till hotellet var ca 70 mil och tog ca 11 timmar.

God natt!

Dag 2, lördag 13 april till Bratislava (Dagens etapp är ca 70 mil)

Vädret är mulet och 2-3 grader och snöflingor i luften.

Dagens resa till Bratislava är ca 70 mil och avfärd ska ske klockan 08,30.

Frukost var möjlig redan från klockan 06,30. Kaffemaskinen innehöll 6 olika kaffeblandningar men inget "svart kaffe". Det stod separat i en kanna.

Klockan 08,30 är bussen laddad med väskor och förväntansfulla resenärer.

Resan går först till Dresden och sedan till Prag där lunch ska intas.

Dagens mål är Slovakien och huvudstaden Bratislava.

Jan berättar ingående om allt som väntar under dagens resa så fort bussen har kommit igång.

Jan vill också ta upp betalning för två kommande luncher, som kostar 12,50 euro per styck och sedan för den båtresa på Donau, som vi ska göra i Budapest. Den kostar 25 euro. Summa 50 euro.

Klockan 10.00 är det dags för det första stoppet med kaffe och urinering. Allt avklaras på knappt en halv timme.

Så var det dags för Ulf att ingående förklara regelverket om någon önskade byta sittplats igen. Men innan ett byte kan ske påstår han att det krävs en oberoende säkerhetsgranskning beroende om fönster eller gångplats önskas. Enligt Ulfs analyser så har Tina utfört en noggrann vikt beräkning av bussen vid placeringen av resväskor på babord respektive styrbords sida och måste beaktas vid omflyttning av veteraner.

Att Tyskland, Tjeckien och Slovakien satsar på sol och vind är tydligt. Många stora anläggningar med vindkraftverk passeras med ojämna mellanrum. Solcellsanläggningarna är också "relativt" många längs vår färdväg.

Klockan 11.00 passerar vi över floden Elbe och passerar staden Dresden. Redan klockan 11,30 kör vi igenom ett antal långa tunnlar och så har vi passerat gränsen och är nu i Tjeckien. Och strax efter gränspassagen är det dags för dagens riktigt långa vilopaus på ca en timme.

Klockan 12,45 är det full fart mot Prag och om ca 10 mil väntar den inbokade 12,50 euro lunchen.

Jan informerar ingående om Tjeckien och om att bilen Skoda heter Skåda i Tjeckien. Varje by har fortfarande en egen öltillverkning och den dominerande är såklart Staropramen med 85 % av tillverkningen i Tjeckien.

Klockan 14,30 kör vi rakt igenom centrum av Prag där vi känner igen oss från tidigare besök i Prag.

Lunchen startade med ett eller var det två glas av den Tjeckiska snapsen "Becherovka" vilket var väldigt uppfriskande. Sedan serverades maten som bestod av skivad "Knödel" och en köttbit. Knödel var en ny erfarenhet för flertalet och låg på tallriken som skivade brödsivor. Men Knödel är nog inte allas favorit mat i fortsättningen.

Lars Gomersson f.d. sekreterare i Ringhalsveteranerna.

Knödel är en typ av klimpar bestående av kokade potatisbullar som vanligen består av råreven potatis, ibland blandat med potatismos, torkat bröd eller ägg.

Redan klockan 15,30 var det full fart på bussen för att klara av de återstående 32 milen till Bratislava.

Enligt Jan så kallas Bratislava enklast för bara "Bra-Va" märkligt nog.

Resan mot Bratislava blir lång och det första fallet av fysiskt illamående drabbar en av veteranerna. Bussen har en liten hemtrevlig toalett vid den bakre utgången och kan nyttjas i nödfall.

Vädret är uselt med regn och bara 3 grader.

Klockan 17,30 passerar vi Tjeckiens näst största stad Brno och stannar en kort stund för att bl.a. tanka bussen.

Vid avfärd 20 minuter senare fattas en veteran. Men innan sökandet hade kommit igång kommer den saknade veteranen i blå jacka springande mot bussen.

Klockan 18,00 passerar vi gränsen och är nu i Slovakien där vi stannar för en paus medan Jan ordnar med formalia för tillstånd att fara runt med buss i Slovakien.

Knappt 8 mil kvar till Bratislava.

Klockan 18,30 är vi på väg in i Slovakien och när vi närmar oss Bratislava berättar Jan bl.a. att till vänster om bussen har vi bergmassivet Karpaterna och på höger sida en jättestor VW bilfabrik där flera tusen slovakier jobbar.

Vi passerar också över floden Donau som enligt Jan bara är näst störst i Europa. Den största är floden Volga.

Jan hade låtit stackars Tina ta en "ginväg" till hotellet, som visade sig vara omöjlig att komma igenom med bussen. På den smala vägen och i en korsning med låg tunnel under järnvägen fick Tina verkligen visa vilken fantastisk förmåga hon hade som kunde vända utan att skrapa i varken tunnel eller bilar. "Ginvägen blev en riktig senväg" men "Well done" Tina!

Nu visade det sig att även från rätt håll in till hotellet fanns inte plats för bussen. Den fick parkeras ca 287 meter från hotellets entré varför alla väskor fick släpas dit.

Hotellets namn är Mercure Bratislava Centrum.

Middagen var som vanligt underbar men några av veteranerna satsade fullt ut på desserten varför vi var ett antal som inte fick någon dessert.

Vi grät hela natten.

God natt!

Dag 3, söndag 14 april Bratislava

Dagen börjar med frukost redan klockan 06,30.

Vädret är inte bra, regn och 7 grader.

Klockan 08,45 är det samling vid buss med resväskor. Idag är det bara en kvinna som är lite sen pga. kvarglömd liten väska på toaletten.

Jan hälsar alla god morgon och berättar att han och Tina har backat in bussen på vår gata till hotellet mot enkelriktat och mot rött för att komma in till hotellet. Trafikregler är inte så viktiga här men en viss försiktighet krävs ändå. Jan har tidigare fått böter precis här då polisen plötsligt har dykt upp i samband med försök att ta sig in till hotellet.

Det blir idag en tre timmars rundtur i buss med en svensktalande kvinnlig guide med namnet Monica, som berättar om allt som har drabbat Slovakien och Bratislava under tidens gång.

Monica har varit i Sverige i ca 8 år och varit aktiv inom konståkning på skridskor. Hon har bott i Linköping och Trollhättan. Hon är idag domare i konståkning.

I Slovakien blev det också fritt fram att köpa och äga sin lägenhet efter friheten från Sovjet.

För många av oss veteraner är det första gången i Slovakien och dess huvudstad Bratislava.

Bratislava har ca 0,5 milj. Invånare och ligger vid Donaus strand och bara ca 60 km från Wien.

Lars Gomersson f.d. sekreterare i Ringhalsveteranerna.

Efter Tjeckoslovakiens sönderfall bildades 1993 Slovakien och där finns nu ca 5,4 milj. Invånare. Slovakien är med i NATO 2009 och i EU 2004.

Slovakien har två ryska kärnkraftverk (Bohunice) (VVER) på vardera ca 470 MW. Dessa togs i drift under 1998-99. För närvarande byggs det två reaktorer i slovakiska kärnkraftverket Mochovce. (Om jag har fattat detta korrekt?) Projektet är dock kraftigt försenat och kostnaderna har ökat mycket mer än beräknat. (ca 5 milj. Euro).

Dessa två, som är på G med "preliminär" uppstart under kanske 2025-2030.

Vi kör in till Bratislavas "Gamla Stan" där det blir en iskall promenad på 2 timmar innanför murarna.

Vi beser Borgen, Parlamentet, mängder med statyer och alla intressanta hus, samt beundrar utsikten över Bratislavas centrum och Donau med alla sina fina broar från Borgen.

Och vem hade trott att H C Andersen skulle stå staty i Bratislava. Men han hade en gång passerat, tillbringat en natt i Bratislava. Statyn var en gåva från Danmark.

Vi blir alla nedkylda och våta av det regn som envisas att falla under promenaden.

Åter i bussen som är varm och skön.

Monica berättar att det idag är en maratontävling i stan som påverkar framkomligheten i Bratislava.

- Slovakien har idag för första gången en kvinnlig president.
- Socialdemokrat är presidenten.
- 41 % av folket röstade i samband med president valet.
- 17 % röstade i samband med EU valet
- Korruptionen är väldigt vanlig och finns överallt.
- Ca 420 000 invånare bor i Bratislava.
- Det finns 800 000 mobiltelefoner registrerade.
- 150 000 personer kommer varje dag för att jobba i Slovakien.

Lars Gomersson f.d. sekreterare i Ringhalsveteranerna.

- Dyraste huset med vidunderlig utsikt över Bratislava kostar ca 6 milj. euro.
- Snittpriset för en lägenhet i Bratislava är ca 10 000 euro.
- USAs ambassad är en kopia av Vita Huset i Washington.
- En speciell kyrkogård passerar med 368 ryska soldater.
- Vi passerar ett "hönshus" där Monica bor, sa hon på skämt.
- Högsta byggnaden är en bank på 112 meter.
- Alexanders Dubcek hus och staty passerar. (Född 1921 och död 1992)
- Slalomåkning med bussen på slingriga gator.
- Mycket prat om viner som produceras i Slovakien.
- 1939 tog Hitler över landet utan besvär.
- Då fanns 300 judar i Bratislava som sedan försvann.

- 2004 kom nya investerare in i Slovakien och nu finns världens största bilfabrik i Bratislava.
- En miljon bilar produceras per år.
- En bil i minuten rullar ut från fabriken.
- Var 6 person jobbar i bilbranschen.
- Generellt i Slovakien är arbetslösheten 20-25 %.
- Minilönen är 520 euro i månaden.
- Genomsnittlig månadslön är 1000 euro.
- En biljobbare tjänar ca 1500 euro.
- Skatten är 20 %.
- Sjukavgiften är 67 euro i månaden.
- Om kostnad för försäkringar, sjukavgift och arbetslöshetsförsäkring räknas ihop blir summa skatt och avgifter 63 %.
- Mammaledighet och pension är 167 euro i månaden.
- Bilar är billiga och många har både två och tre bilar.
- Höga avgifter för parkering.
- En statlig avgift för en bil XX euro, för två XXX euro och för tredje bilen är det 500 euro i avgift per år.

Monica berättar också om vilka häftiga beslut som regeringen har fattat under senare tid.

Lars Gomersson f.d. sekreterare i Ringhalsveteranerna.

- Det är ok att ta med hunden in på restaurangen.
 - 500 euro i skatt för alla företag oavsett om de går med vinst eller inte.
 - Resultat av skatten: "Alla" (150 000) små företag jobbar nu svart.
- Sjukvården har sina brister och en sjuk kvinna som lämnats utan tillsyn under natten i en korridor var på morgonen död.

Klocka 12.00 Rullar åter bussen nu mot gränsen till Ungern som vi passerar klockan 12,30. Det är ca 17 mil till Budapest.

Efter ett stopp för lunch fortsätter vi mot Budapest klockan 13,30. På Pustan stod ca 40 vindkraftverk stilla trots att det nästan alltid ska blåsa på Pustan.

Under resan mot Budapest sker ytterligare diskussioner i grupp som åker i tredje klass om utformning av det besvärliga sättet att byta platser i bussen. Så blir det klart för Ulf att fatta följande svåra beslut.

Innan nästa resa med Rolfs buss ska beslut om utformning av omflyttningar vara klar. Detta ses som ett rättvise krav i en demokrati.

En glasklar beskrivning ska delges samtliga och var beskriven på den lapp som ligger på stolen vid första påstigning.

Kontakt med Rolfs buss för överenskommelse om upplägget ska göras.

Den av Ulf ledda diskussionsgruppen i tredje klass lyfter ytterligare en excellent ide om hur vi ska kämpa för fortsatt drift av kärnkraftverk.

En preliminär plan sammanställs och kontakt tas med Forsmark, Barsebäck och Oskarshamn. Alf kontaktas för att försöka få honom till "Projektledare". Preliminärt så reser vi alla upp till Stockholm under början av september för att sittande demonstrera på trappan till Riksdagshuset. Ulf sammanställer den preliminära planen.

Jan berättar att ca 600 000 ryssar fanns i Ungern efter kriget och alla skulle försörjas som tack för att Stalin hade "befriat" Ungern från Hitler.

- Vi kommer att bo på "Pest sidan" i Budapest.
- Valutan är Forinter och 28 F är en krona.
- Pustan är slättlandet.

Lars Gomersson f.d. sekreterare i Ringhalsveteranerna.

- Varma källor är många och vanliga i Ungern.
- Enligt Jan är det röda vinet mycket gott. Får testas!
- Kvinnlig staty med blomma i handen är lika med namnet "Palmqvist".
- Liten varning för zigenare som säljer mobiltelefoner på många turist intensiva platser, mobiler som inte är "riktiga" mobiltelefoner. När eventuellt det kommer en polis så måste dessa försäljare springa och gömma sig.

Klockan 15,30 checkar vi in på Hotell Lions Garden i Budapest.

Klockan 18,00 äter vi middag och sedan är det fritt fram för egna aktiviteter.

God kväll!

Dag 4. Måndag 15 april Budapest

Efter frukost startar rundtur med buss i Budapest.

Vår nye svensktalande guide heter Susanna.

Hon "tvingades" lära sig ryska i skolan. Sedan studerade hon tyska och efter det så ville hon lära sig ett "exklusivt" språk och av outgrundlig anledning blev valet svenska.

Så hon hamnade på en folkhögskola i Gävle under 1994 och lärde sig svenska som hon nu pratade obehindrat.

Under rundturen berättar Susanna om Ungerns historia och om alla byggnader vi passerar.

Ungern är medlem i EU sedan 2004.

Vår chaffis Tina är unik i Ungern för där finns inga kvinnliga bussförare, enbart män.

Redan under 1838 blev Donau så översvämmad att 90 % av Buda fick rivas. Det var ju redan innan vi hade någon miljökras med utsläpp av CO2 i atmosfären. Konstigt?

Men så igen, år 2013 var det åter dags för en häftig översvämning som förorsakade mycket skadegörelse.

Under kriget så blev Budapest "Gamla Stad" helt utbombad inklusive alla broar över Donau som förband Pest med Buda.

Ca 800 000 judar fanns i Ungern när kriget startade.

Lars Gomersson f.d. sekreterare i Ringhalsveteranerna.

Ca 400 000 deporterades till olika förintelsläger.

Raoul Wallenberg kom till Budapest under 1944 och började producera "Skyddspass" till judar som då inte blev deporterade. Skyddspassens nya namn för judarna togs ur en telefonkatalog från Sverige.

Ett antal kunde också på så sätt resa bort från eländet. Ett antal kom till Sverige.

Synagogan i Budapest blev det lokala gettot för ca 70 000 judar.

Ca 10 000 dog i gettot.

Bakom Synagogan finns idag Raouls minnespark.

Efter kriget var Ungern ockuperat av Sovjet.

Revolutionen 1956 var dramatisk och många Ungrare dödades när ryssarna kom och slog ned upproret. Ca 200 000 lämnade Ungern under 1956-57.

Stalin monumentet var det första som revs 1956 och Stalins avhuggna huvud stod på gatan till allmän beskådan.

Den Ungerska flaggan med sovjet symbolen i mitten klipptes bort och flaggan blev med ett stort hål i mitten.

Det hus som KGB hade som högkvarter är idag inramat med svarta kanter runt hela huset. Många Ungrare dödades där. Huset kallades "Terrorhuset" och är nu museum.

Under 1990 var det första fria valet i Ungern och under 1991 åkte den sista ryssen hem till Ryssland.

Idag är alla Sovjet/ryska monument, statyer, gatunamn och annat som påminner om Sovjet tiden rivna och bortforslade. Utom det som idag kallas "Frihetsmonumentet" och står högst upp på Gellertberget.

Det som idag heter Frihetsmonumentet sattes upp av ryssarna efter att Stalin hade besekrat Hitler och "befriat" Ungern.

Under Sovjettiden var alla lägenheter statligt/kommunalt ägda och hyrdes ut till befolkningen. Men under början av 90-talet fick kommunerna börja sälja ut sina lägenheter till de boende för en liten peng. Alla köpte såklart. Priset var ca 60 000 kronor och idag betingar en lägenhet hela 5 Mkr.

Lars Gomersson f.d. sekreterare i Ringhalsveteranerna.

En etta centralt kostar idag ca 1 Mkr.

Att hyra en etta kostar idag ca 4,500 kr.

En snitt lön idag är ca 20 000 kr och skatten är 16 %.

En normal pension är ca 5000 kr och på den betalas ingen skatt.

Ungern har tre nationaldagar vilket är väldigt omtyckt för med lite komp tid så blir det lätt hyfsat bra och långa ledigheter.

Vid vårt andra besök uppe på Citadellet och Frihetsmonumentet saknades plötsligt två personer när återresan skulle starta.

Oroliga medresenärer spejar ut genom bussfönster men nej, de är försvunna.

Jan påbjuder stort larm och spejare skickas ut i alla riktningar för att söka de försvunna veteranerna.

Efter ihärdigt sökande runt hela Citadellet inklusive Frihetsmonumentet hittas de försvunna helt oskadade på närmaste bar.

De hade glömt bort både tiden för avresa, Frihetsmonumentet och den enastående utsikten. Men är man lite törstig efter allt tittande så sitter en kall öl bra.

Susanna berättade några roliga "ryss historier" = Norgehistorier.

USA presidenten, Sovjets ledare och Ungerns president är ute och reser.

- USA säger att hos oss är lönen 1000 dollar och levnadsomkostnaderna 800 dollar. Vad folk gör med de två hundra dollarna skiter vi i.

- Ryssen säger att hos oss är det 100 000 rubel och levnadsomkostnaderna är 20 000 rubel och vad folk gör med de 80 000 rubel det skiter vi i.

- Ungraren säger att hos oss är det 10 000 pengar och levnadsomkostnaderna är 12 000 och vad folk får de 2 000 från det skiter vi i.

Susanna jobbar också med t.ex. Ungerska läkare som vill lära svenska och får då höra några roligheter.

- Bukspottkörteln kan få namnet: - Bokhylla

Lars Gomersson f.d. sekreterare i Ringhalsveteranerna.

- Flykting uttalas som : - Flytning
- På fråga om hur botas en deprimerad; - Genom samlag (Skulle varit samtal).
- Smakat blev; - Urinerat???

Guiden Susanna var verkligen påläst om Budapest så det var lite svårt att hänga med i informationsflödet om alla byggnader och annat.

- Budapest var först i Europa (1896) med en tunnelbana som fortfarande är i drift. Den byggdes för att inte förstöra "Fina gatans" allé.
- I Ungern är det ca 10 milj. Invånare.
- Det bor ca 1,8 milj. personer i Budapest.
- Den som har fyra barn behöver inte betala någon skatt.
Kan även få pengar till lägenhet
(Regeringen uppmanar folk att skaffa flera barn).
- Efter revolutionen 1956 har ca 3-400 000 lämnat Ungern.
- Stadsparken med Olof Palmes minnesmonument.
- Szechényi badet där Arne Borg simmade 1920.
(Även Anna Lindh har ett minnesmonument i Budapest).
- Hjältarnas torg.
- Operan.
- Pariserhjulet
- Basilikan
- Citadellet

- Den stora judiska synagogan med Raoul Wallenbergs minnes monument.
(Näst största synagogan i världen).
- Saluhallen
- "Gellertberget" på Buda sidan.
- Frihetsmonumentet på toppen av berget.
- Utsikten från Gellertberget över hela Budapest.
- Donau är den näst längsta floden i Europa efter Volga.
- Donau delade de två städerna Pest och Buda och det var först under

Lars Gomersson f.d. sekreterare i Ringhalsveteranerna.

mitten av 1800 talet som den första bron byggdes. Och år 1863 beslutades att bilda staden "BudaPest".

- Att vara polis var väldigt bra för det blev pension efter bara 20 års tjänstgöring.

- Alla + 65 år åker gratis buss och T-bana.

- Jättelånga spårvagnar ca 50 meter långa.

- Enda anledningen jag ville till Budapest var att äta mig mätt på Budapestbakelser..! Och så visade det sig inte finnas några sådana bakelser i Budapest..! Snopet..!

Ungern har fyra ryskbyggda PWR kärnkraftverk på ca 500 MW. Dessa ligger vid staden Paks som ligger ca 200 km söder om Budapest.

Uppstarten skedde under 1980 talet, ungefär samtidigt som vi startade upp Ringhals 3. Ca 40 % av Ungerns elförsörjning kommer från Paks. Ungern planerar nu för att låta Ryssarna bygga ytterligare två kärnkraftverk.

Efter de omfattande rundturerna och egna promenader i stadskärnan var det åter dags för middag på hotellet klockan 17,45.

Klockan 19,15 ska alla som ska med på båturen på Donau stå redo för att följa Jan till flodbåten.

Det börjar med en 205 meter lång promenad till hållplatsen för buss nr 5 ned mot Donau. Bussen körs förmodligen av en biltjuv för det går verkligen fort och bussen verkar sakna stötdämpare och fjädring. Efter 13 minuter är det avstigning och alla kom av innan bussen fortsatte. Sedan blev det ytterligare 475 meters promenad ned till kajen där flodbåten väntade.

Klockan 20.00 blev det ombordstigning för en timmes stillsam kryssning.

Redan innan ombordstigning visade en kvinnlig veteran tecken på sjösjuka. Kvinnans man förde en orolig dialog med kvinnan om hur nu detta svåra fall kan lösas. För det är ju inte så kul att sitta kvar på kajen en timme och vänta. Efter en omfattande dialog med omgivningen blev beslutet, kvinnan chansar och följer med. Rätt beslut och inget mera hände med den sjösjuke under kryssningen.

Några säkerhetskunniga veteraner frågade servitören var flytvästarna finns. Svaret lät som att de var inlåsta i lådor i fören och aktern.

Start kryssning klockan 20,15 och ett glas Ungersk champagne eller en öl serverades till alla. All information om vad vi ser får vi förklarat i hörlurar och på svenska. En storbilds TV visar hela kryssningen och allt vi passerar. Alla broar och byggnader är vackert upplysta.

De av veteranerna som hade lite sjövana klättrade upp på taket på båten för att där ta bra bilder av Budapest by night.

Klockan 21,15 var kryssningen över och återresan påbörjades.

Jan hade hittat en "ginväg" till 5'ans buss.

Denna promenadväg var inte alltid så upplyst utan ibland var det kolsvart och där fanns gatstenar som hade olika höjder och ibland fanns inga gatsten överhuvud taget.

Snubbel risken var extrem men endast ett "snubbel halv fall" inrapporterades.

Alla veteraner överlevde promenaden och klockan 21,35 var vi alla åter ombord i buss nr 5.

Klockan 22,00 var vi alla åter på hotellet.

Några äldre veteraner uppsökte baren för att varva ned efter kvällens äventyr.

Oklart om dessa gick till sängs!

God natt!

Lars Gomersson f.d. sekreterare i Ringhalsveteranerna.

Dag 5. Tisdag 16 april Pustan

Efter frukost så blir det en resa ut till Pustan och Varga Tanya.

Klockan 9,30 startar bussen med 29 av de 41 resenärerna den ca 2 timmar långa resan ut till Pustan.

Den "sjösjuka" kvinnan är lite sen till bussen även idag. Nu visade det sig att "hon och han" har smugit ombord på bussen utan att betalningsförfarandet är klarställt varför Ulf nu har låtit bilda en utredningsgrupp. Men medan utredningen pågår så får paret följa med. Utredningen pågår ännu enligt Ulf!

Vi åker förbi en stor skola för blinda barn och i porten in står en kvinna och dricker öl och röker en cigarett. Men hon var nog inte blind tror vi.

Vi passerar också en park där Jan säger att bara män blir antastade i den parken. Jan tror att det är män som antastar män hur nu det går till.

Jan berättar lite om sin uppväxt i Ungern.

Han är uppväxt i flera länder, Ungern, Tjeckoslovakien, Polen och var det inte lite Rumänien också. Detta förklarar varför han pratar 6-7 olika språk. Livet som liten på en liten gård ute på landet med grisar, höns och andra djur och marker där de odlade paprika, majs, tomater och meloner var ganska tufft.

Start klockan 05,00 för att rensa ogräs eller skörda och sköta djuren var inte ovanligt. På skolan fick han praktiskt utbildning hur plocka paprika, tomater, meloner och majs.

Inga maskiner fanns för att skörda utan allt skedde för hand.

Majsen torkades i husen och när majsen var borta användes majscolv som vedträn och eldades upp i spisen.

På gården fanns en 400 meter lång lina där det hängde rökta korvar och paprika hela året. Jans favorit var paprikakorven.

På landet finns inga kvitton utan all handel är svart.

I Ungern är det tradition att man ska betala dricks vid all handel på barer och restauranger.

Vi har nu kommit ut på riktigt smala grusvägar och när vi ser en skylt "BUDERUS" så står också en häst med ryttare som ska visa bussen vägen till "Ranchen".

Klocka 12 är vi framme och får omgående ett glas med god alkohol och sedan ger Jan oss 10 minuter för urinering innan vi ska transporteras iväg med häst och vagn.

Lite roligt blev det när en person satte sig på kanten av en soffa så hela soffan lyfte och slog tillbaka med en skarp smäll. Vi trodde cowboyn hade startat skjutningen.

När tio minuter har gått och alla redan sitter på vagnarna och hästarna är färdiga att köra räknar Jan oss och upptäcker att det saknas en person.

Jan springer mot ingången till toaletterna och ropar utan resultat.

Men plötsligt kommer en färgglad kvinna i sina bästa år långsamt gående mot vagnarna. Kan det vara den sjösjuke tro.

Vägen ut till "Ranchen" är mycket guppig och dammet yr i luften.

Efter 15 minuters åktur kommer vi fram till gården och möts av får, kalkon, en tupp, höns, grisar och en hund.

Parkerad på gården är sedan många år också en traktor från 1940 talet.

Sedan blir vi inbjudna på gården och får ytterligare ett glas med något gott hemkört vin samt några hemlagade rökta paprika korvar. Sedan följer en liten rundtur i familjens bostadsområde.

När allt var inspekterat, korven uppäten och vinet urdrucket var det ytterligare en transport med häst och vagn till den platsen där cowboyn (ungerska Chicos) skulle uppträda.

Första showen var 4 hästar och vagn som körde runt i olika mönster.

Andra showen med fyra ryttare som hade en piska som de avlade kanonskott med snälla icke skotträdda hästar i maklig takt gick runt på planen.

Tredje showen visade ryttarna hur man gör med lydiga hästar. Hästen fick sitta och ligga platta på marken med ryttarna sittande och stående på den stackars liggande hästen.

I showen ingick också en åsna/mula och en ryttare som spelade lika dum som man förväntar sig av en åsna.

Finalen med en ryttare som styrde 10 hästar (4+4+2) och han stod på de två sista hästarna och styrde hela spannet. Skickligt!

Klockan 13,00 blir det lunch på restaurangen. Lunchen är en klassisk Ungers tre rätters, som var jättegod. Till måltiden stod en flaska med 1,5 liter rött vin och en flaska med 1,5 liter vitt vin. Vi var åtta vid vårt bord varav två som inte dricker alkohol varför det blev väldigt jobbigt för oss sex.

Information inkommer om att Kjell känner sig lite dålig.

Under hela lunchen var det tre musikanter som spelade Ungers musik. När lunchen var över kom de med hatten och Knut gav dem notan, medan vi som var lite frikostiga gav dem våra pengar som tack för underhållningen.

Plötsligt kommer Jan med ytterligare en flaska vin till vårt bord och erbjuder ordförande Kjell den. Men han mår inte riktigt bra så vi andra fick offra oss igen.

En utmärkt lunch är vårt betyg.

Ulf börjar åter prata om oberoende säkerhetskontroll men snubblar lite på orden så säkerhetskontrollen rann ut i sanden. Men vår "driver" Tina, hon är i högform och spik nykter och börjar nu gå mot bussen.

Klockan 15,00 har alla hittat till bussen och återfärden till hotellet påbörjas.

Klockan 16,15 är alla vakna och vi anländer till hotellet.

Klockan 18,00 är det middag.

Klockan 19,15 är vi 22 veteraner som än en gång vill upp till Citadellet för att kolla på utsikten på kvällen med all belysning tänd på byggnader och broar. Bussturen är utanför programmet och inspirerad av den trevlige guiden Jan och vår chaufför Tina.

Klockan 21,30 är vi åter på hotellet. En rapport inkommer att en kvinna är sjuk efter gårdagens middag eller om det var efter dagens lunch är osäkert. God natt!

Dag 6, Onsdag 17 april Budapest – Brno (34 mil)

Sol och hela 16 grader.

Under morgonen en promenad i Stadsparken med Olof Palmes minnesmonument. Hela parken ska få ett lyft så mycket är uppgrävt och nya byggnader ser ut att uppföras här och där.

På vägen tillbaka till hotellet står några bilar med kanske 20-30 böteslappar. Bilarna är förmodligen lämnade där för gott. Lapplisorna får % för varje böteslapp de sätter ut.

Utcheckning från hotellet klockan 11,00

På vägen mot Brno är det som vanligt oändliga köer med långtradare. Någon sa att företagen har slutat ha egna lager och är nu hela tiden beroende på att varorna kommer i tid till affären. Så lagret är nu lastbilarna.

Klockan 13,30 är det paus och lunch.

Klockan 14,30 var start mot gränsen planerad men åter en försening på 7 minuter då ett par har tappat tiden för avfärd.

Klockan 14,50 passeras gränsen och vi är åter inne i Slovakien. Nu bara 17 mil kvar till Brno.

Jan informerar om att vi måste lämna passet till honom när han delar ut nycklar till rummen.

Klockan 15,00 passerar vi över Donau för sista gången. Vi har Bratislava till höger och vi har 12 mil kvar till Brno.

När "hela" bussen sover börjar Ulf åter prata om de 4 kriterier som ska vara uppfyllda för att byte av sittplatser ska vara uppfyllda.

Han börjar sedan prata om att vi kanske ska ändra bussens resrutt och åka direkt upp till Stockholm och sätta oss utanför Riksdagshuset.

Gensvaret i bussen blev ett lågmält mumlande om att det ska bli skönt att få komma hem igen.

Ulf fortsätter med den viktiga informationen om att redan måndag 6 maj ska vi ut på kryssning igen med vår egen färja, Varberg-Grenå tur och retur.

Målet med den resan är att minst fördubbla antalet deltagare.

Vid tidigare resa 2017 deltog tre veteraner.

Vid resa 2018 deltog 8 veteraner.

Ulf fortsätter att berätta om ytterligare en resa som ska göras den 22 maj. Information om den resan sänds ut nästa vecka.

Lars Gomersson f.d. sekreterare i Ringhalsveteranerna.

Klockan 16,00 blir det en ny paus med urinering och kaffedrickande.

Klockan 16,30 är det åter full fart framåt och vi passerar gränsen till Tjeckien och nu bara 5 mil kvar till Brno.

Klockan 17,30 äntligen framme vid hotellet, Holiday Inn i Brno.

Och middag blir det idag klockan 19,30.

Under middagen berättar en erfaren resenär att det är jättebra att det finns en vattenkokare på alla hotellrum, som vi har varit på för att kaffe och tee kan göras och drickas på rummet.

Att sedan vattenkokaren också kan användas till att koka kalsonger och strumpor var en nyhet för oss mindre erfarna resenärer.

Efter middagen visade Rolf Sandberg en mycket generös sida som tidigare varit helt okänd för övriga veteraner.

När notan för bordets 4 veteraners konsumerade drycker kom in, betalade Rolf S hela notan med de 200 Tjeckiska kronorna han hade kvar. Det var bara jag som fick betala för en liten öl.

Tack Rolf Sandberg!

Trist nog har ett förkylningsvirus fått fäste i bussen som drabbat ca 5-6-7 veteraner. Virusnet genererar ont i halsen och hosta men nästan ingen feber. Det bara känns som om man har feber.

Undertecknad har också drabbats av viruset och sömnen är hårt drabbad den också. Är tyvärr fortfarande förkyld.

Klockan 03,16 kokar undertecknad två koppar med starkt tee för att lindra smärtan i halsen. Oklart om den vattenkokaren har använts av föregående hotellgäst för att koka kalsonger i.

Smaken på teet var helt ok.

God natt/God morgon

Dag 6, Torsdag 18 april Brno - Blankenfelde-Mahlow, (60 mil)

Vädret är soligt och 12 grader vid avfärd.

Klockan 09,15 är bussen laddad och färden går via Prag, Dresden upp mot Berlin och hotellet Berlin Brandenburg i Blankenfelde-Mahlow, vilket är i jämnhöjd med Potsdam.

Lars Gomersson f.d. sekreterare i Ringhalsveteranerna.

För att spara de 20 kronorna till Ulf för ett platsbyte tar undertecknad en försiktig dialog direkt med Mario om möjligheten att få dela hans tomma säte. Mario är lite tveksam för han har ju sin ryggsäck och jacka på det tomma sätet.

Men efter lite ytterligare dialog om hur trevlig och rolig undertecknad är så får ryggsäck placeras på hatthyllan, jackan hängas snyggt på det lilla bordet framför Mario och undertecknad har uppnått sitt mål, att byta plats utan någon extra kostnad.

Vilket lyft, från rad 27 till rad 3 och plötsligt ser jag motorvägen tydligt framför bussen.

Knut blev förstås ledsen över att behöva sitta alldeles själv på rad 27. Men det visade sig senare vid ankomsten till Border Shop att det var en vinstlott att ha ett tomt säte bredvid sig.

Jan informerar om att presidenten i Tjeckien är alkoholiserad och har ett ständigt behov av sprit.

När presidenten är på resa eller ska hålla något tal är alltid livvakterna redo att hålla honom upprätt ifall han skulle vingla till.

Livvakterna säger också åt honom vilken arm han ska lyfta när han ska vinka till folket.

Han är omvald till president två gånger och folket tycker att det är lite kul att ha en alkis till president...!???

Som vanligt är det jobb på vägarna och milslånga köer med lastbilar, framför allt in mot Brno vilket är tur för oss.

Gupp o gupp o gupp var 10 meter i de gamla östtyska betongskarvarna på motorvägen.

Klockan 11,00 är det dagens första stopp för urinering och kaffe.

Till vår förvåning har vi stannat precis där Alexander Dubcek blev dödad i samband med en bilolycka 7 november 1992. Starka misstankar om att KGB hade mixtrat med bromsarna var orsaken till olyckan.

Ett minnes monument med data, blommor och foto på Alexander fanns på platsen.

Klockan 11,30 är vi åter på väg och då säger Jan att det inte är han eller Tina som har släppt ut den gas som har spridits i bussen.

Lars Gomersson f.d. sekreterare i Ringhalsveteranerna.

Jan menar att det var nog ett "gasmoln" från rastplatsen med Alexander som vi hade oturen att passera igenom.

Klockan 12,30 har vi kommit till Prag och hotell Aureli Globus. Och där intar vi en jättegod lunch, som började med den goda snapsen, "Becherovka". Kenneth S berättade informerat om den goda såsen som kom till köttet. Han sa att den heter "Tartal", och att vi skulle lägga in receptet i reserapporten.

Tartal såsen visade sig också heta, "Bechamelsås", och är en vit sås med mjölk, smör, grädde och vetemjöl.

Bechamelsås används till många såser och rätter som stuvningar, gratänger samt suffléer.

Klockan 14,00 avresa mot Dresden och ca 35 mil kvar till hotellet för övernattnig.

Jan berättade om Prag, har ca 2 milj. invånare med förorter, att staden inte blev bombad under kriget varken av tyskarna eller av de allierade.

Under Pragvåren 1968 gjordes ett försök att reformera det kommunistiska systemet i form av "socialism med mänskligt ansikte". Detta ledde till en invasion av Warszawapakten, häftiga demonstrationer i staden och en tragisk återgång till sovjetkommunismen.

På Vaclavplatsen i Prag finns numera en minnestavla för kommunismens offer. Nästa stora demonstrationsvåg i staden var 1989 i samband med kommunismens fall i Östeuropa.

Klockan 15,30 ytterligare ett stopp för urinering och kaffe.

Klockan 16,00 start igen och nu "bara" 25 mil kvar till hotellet.

Som vanligt är det mil efter mil med köande långtradare som verkar aldrig ta slut.

Vädret utmärkt med sol och 21 grader.

Klockan 17,30 till 18,00 är det åter ett stopp för att göra det vanliga. Och nu är det bara ca 13 mil kvar till hotellet.

Klockan 19,00 anländer vi till hotellet "Van Der Valk Berlin Brandenburg".

Lars Gomersson f.d. sekreterare i Ringhalsveteranerna.

Klockan 20,00 är det middag igen med en mycket god buffé.

Generellt så är vi nu ganska trötta på att transporteras i buss 10-12 timmar varje resdag.

Vi är några som nu ger uttryck för att aldrig mer en bussresa som innebär två resdagar för att komma till målet.

Dag 7, Fredag 19 april Blankenfelde - Göteborg, (75 mil)

Vädret är soligt och 16 grader.

Klockan 08,00 är vi redan i full fart mot Rostock som ligger 29 mil bort.

Vi passerar en stor fabrik som tillverkar Roll-Royce flygmotorer.

Redan klockan 11,00 ankommer vi den tax fria Border Shopen i Rostock.

Klockan 12,20 måste allt vara inhandlat och placerat under respektive sittplats.

Knut som disponerade ett extra säte kunde där stapla ett hyfsat stort antal flak med öl och andra drycker. Under resten av resan använde han även säkerhetsbältet för flaken.

Nu meddelar vår guide Jan att han tackar för sig och önskar oss en lycklig resa hem till respektive hemort.

Jan går inte av färjan i Gedser utan går där ombord i en ny buss som ska på rundtur i Polen.

Hur orkar mannen? Vi är ju helt slut!

Klockan 13,00 är vi alla ombord på färjan till Gedser och Danmark.

Ombord på färjan blir det nu den av Rolf subventionerade kuponglunchen för 20 euro (normalpris 22,50 euro).

Klockan 15,00 ankommer vi Gedser och klockan 15.30 sover vi alla utom Tina, som nu kör mot Helsingör och färjan som ska ta oss tillbaka till hemlandet.

Klockan 17,00 ankommer vi färjeläget i Helsingör och åker nästan direkt ombord.

Tjugo minuter senare är vi åter i Helsingborg och Sverige. Och i Sverige kommer man inte in så lätt, utan där kontrollerar tullen att alla verkligen har ett svenskt pass.

Från Helsingborg till Varberg är det nu bara 15 mil kvar att åka. Skönt att slutet på resan skymtar i fjärran!

Nu åter full fart mot Hallandsåsen där det ska bli ett 45 minuter långt stopp. Klockan 19,10 startar vi efter stoppet på Hallandsåsen för att nå delmål 1, Varberg Nord.

Klockan 20,15 anländer vi målet och vi de 24 veteraner från Varberg tar våra väskor och ölflak och tackar för oss.

Kvarvarande veteraner har nu nästa hållplats i Ringhals och Mölndal att se fram emot.

Tack alla trevliga veteraner och medföljande för en mycket rolig och trevlig resa. Vi ser redan fram mot nästa års resa, som vi hoppas inte ska bli lika lång som denna resa.

Lars Gomersson

För att säkerhetsställa att sanningshalt och trovärdighet i reserapporten är någorlunda korrekt, är den granskad och godkänd av tre pålitliga veteraner.

Rolf Sandberg

Ulf Nilsson

Kjell Svensson